

Antal pr. Medlem i samtlige anerkendte Sygekasser 6,2, medens det i 1902 var gaaet ned til 5,3. I København var det dog 7,8, men der er jo andre Forhold, der gøre sig gældende, der spille ogsaa Beboelsesforholdene en Rolle.

Den højtærede Minister raillerede før over, at Socialdemokraterne, naar der bliver gennemført Reform i social Retning, paaberaabe sig, at det er dem, der have søgt og ogsaa været saa heldige at fremkalde dem. Vi have her et Eksempel paa, hvorledes Stillingen er. Jeg har endnu ikke hørt, at noget Medlem af Regeringspartiet, hverken i Højres Tid eller nu i Venstres Tid, er kommet med Bud fra Arbejderne og i denne Sal har anmodet om en Reform i Retning af Forkortelse af Arbejdstiden, og dog tør man neppe bestride, at en saadan Reform er ønskelig og for mange Fags Vedkommende ganske nødvendig. Naar nu endelig Regeringsflertallet bliver saa indsigtsfuldt, at det samstemmer med os i, at der maa lovgives paa dette Omraade, vil man naturligvis ogsaa fra Regeringens Side sige: Det er ikke jer, der have gennemført det, det er os. Ja, naturligvis, fordi man giver efter for et Tryk, for Fornuften, fordi det maatte gennemføres. Og saaledes gaar det med alle sociale Forslag her. Jeg skal anføre et saa ganske indlysende Eksempel, at man kun behøver at paapege det, for at det kan falde som Skæl fra manges Øjne, der have ment, at Reform i saa Henseende kunde komme fra dem, som ikke selv skulde have dem. Den højtærede Minister har i Landstinget forelagt et Lovforslag vedrørende Arbejdstid i Bagerier. Han har set, hvorledes hans gode Villie bliver paaskønnet, ikke fra Arbejdernes Side, thi derfra er den paaskønnet, men fra deres Side, som beskæftigede Arbejdere. F. Eks. have jo Bagermestrene i Aarhus indsendt Andragende til Rigsdagen for at forhindre, at noget af det Gode, som Ministeren havde tiltænkt Bagerne, skulde blive til Lov. Det er, synes jeg, et tydeligt Fingerpeg i Retning af, hvad man kan vente sig fra Sider, som ikke skulle nyde direkte godt af de sociale Love.

I Papirindustrien er der altsaa en lang Arbejdstid, men ikke alene det, Ar-

bejdstiden skifter. Der er 12 Timers Arbejdstid og ingen faste Spisetider. De 12 Timer, der skal arbejdes, maa Arbejderne tilbringe i Fabrikken uden nogen egentlig Pause. De maa stjæle sig til at spise deres Mad. Kort sagt, den Virksomhed, de udfolde, udføres under saa uheldige Omstændigheder som vel muligt. Naar dertil kommer, at Arbejdet mange Gange udføres i stærkt ophedede Rum og i Rum, hvor der er Syrer og andre Ting, der ere overmaade skadelige for Sundheden, skal man være meget dristig for at paastaa, at denne Industri ikke trænger til Beskyttelse. Men det er sandt, denne Industri har jo ogsaa faaet Beskyttelse. Den har faaet Beskyttelse for Produktet — men ikke for Arbejderne — og det en ganske overordentlig høj Beskyttelse, en Beskyttelse, der gør det muligt for den paagældende Industris Indehavere at brandskatte Landet ganske ovenud ved, efter at have dannet Ring og faaet fastsat Priser for deres Varer, at gøre sig til Eneherrer over Markedet og derved sikre sig et saa svimlende Udbytte, som kun faa Virksomheder give. Altsaa, man har beskyttet Produktet, men Fagets Udøvere har man ikke beskyttet endnu. De have indtil nu maattet arbejde 12 Timer i Døgnet og endda skiftevis Nat og Dag, saaledes at de hveranden Uge — saaledes er det i alt Fald nogle Steder — arbejde om Natten, hveranden Uge om Dagen. Man kan sige sig selv, at det er ganske uheldigt, naar et Menneskes Konstitution saaledes skal rette sig efter de vekslende Arbejdstider. Ogsaa det bidrager naturligvis til at gøre de vedkommendes Helbred mindre godt. Jeg peger paa, at denne Industri, der er saa stærkt beskyttet, at den har været i Stand til at tilrive sig store Fordele, desuagtet ikke generer sig, naar der er Tale om Arbejdslønnen og Forbedringer for Arbejderne. Den Gang Papirindustrien gik over til at blive Ring, da de forskellige private Virksomheder sloges sammen under eet, mente man, at den danske Arbejdskraft endda blev for dyr. Saa indforskrev man bøhmiske Kvinder, og det var jo neppe patriotiske Hensyn, som gjorde, at man igen opgav dette Forsøg. Det var økonomiske Hensyn, idet man saa, at man bedre var i Stand til at bruge de Folk, man kunde